

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 14/2017-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. januára 2017 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou KRION Partners s. r. o., Palisády 50, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Mário Kluka, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 15 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 2 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trenčín, odborom kriminálnej polície v konaní vedenom pod ČVS: ORP-1208/1-OVK-TN-2009 a postupom Okresnej prokuratúry Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pv 742/09 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 15 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 2 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a zároveň aj porušenie základných práv jeho alebojej dcéry [REDACTED] (ďalej len „dcéra sťažovateľa“) podľa čl. 15 ods. 1 a 2 ústavy a právo podľa čl. 2 ods. 1 dohovoru postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trenčín, odborom kriminálnej polície (ďalej len „okresné riaditeľstvo“ alebo „vyšetrovateľ“) v konaní vedenom pod ČVS: ORP-1208/1-OVK-TN-2009 (ďalej len „konanie okresného riaditeľstva“) a postupom Okresnej prokuratúry Trenčín (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pv 742/09 (ďalej len „konanie okresnej prokuratúry“).

Zo sťažnosti vyplýva, že toho času nebohá dcéra sťažovateľa sa v júli 2009 zúčastnila hudobného festivalu [REDACTED] (ďalej len „festival“), počas ktorého 18. júla 2009 o 15.50 h došlo k pádu stanu – tanečnej arény, ktorý spôsobil na mieste smrť jednej fyzickej osoby a 96 ľudí sa zranilo. Takmer tri mesiace po predmetnej udalosti 13. októbra 2009 zomrela na následky ťažkých zranení spôsobených pádom tohto stanu vtedy len 19-ročná dcéra sťažovateľa.

Okresné riaditeľstvo uznesením ČVS: ORP-1208/1-OVK-TN-2009 z 18. júla 2009 (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľa“) začalo v súvislosti s touto udalosťou trestné stíhanie vo veci zločinu všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1 a 4 Trestného zákona. Sťažovateľ poukazuje na to, že v uznesení vyšetrovateľa sa uvádza: *„v súvislosti s pádom Stanu došlo k usmrteniu jednej osoby, k ťažkým zraneniam minimálne štyroch osôb a k neustáleným zraneniam ďalších 84 osôb, z ktorých je 35 osôb hospitalizovaných.“* Uznesenie vyšetrovateľa bolo neskôr vo výrokovej časti opravené uznesením z 20. júla 2009 tak, že v súvislosti s predmetnou udalosťou bolo začaté trestné stíhanie pre prečin všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1 a 4 Trestného zákona.

V predmetnej veci bolo 8. júna 2010 vznesené obvinenie voči [REDACTED], konateľovi obchodnej spoločnosti, ktorá na festivale zhotovovala stan, ktorý spôsobil smrť dvoch osôb (vrátane dcéry sťažovateľa) a ťažké zranenie najmenej troch osôb.

Dňa 17. júla 2012 sťažovateľ spolu so svojou manželkou podal v súvislosti so smrťou dcéry na Okresnom súde Trenčín žalobu o ochranu osobnosti. Sťažovateľ uvádza, že predmetné súdne konanie nie je dosiaľ skončené a nebolo vydané ani jedno rozhodnutie vo veci samej.

Dňa 7. mája 2013 dala okresná prokuratúra pokyn vyšetrovateľovi, v ktorom žiadala uskutočniť vyšetrovacie úkony a spis predložiť do 10. júla 2013.

Následne 10. septembra 2013, teda po viac ako štyroch rokoch od začatia trestného stíhania, bol sťažovateľ v tejto trestnej veci vypočutý.

Dňa 31. októbra 2014 vydala okresná prokuratúra pokyn vyšetrovateľovi, aby prijal opatrenia na urýchlené skončenie vyšetrovania v predmetnej veci a spis s návrhom na rozhodnutie predložil okresnej prokuratúre do 15. januára 2015. Sťažovateľ namieta, že k tomu napokon nedošlo.

Sťažovateľ preto 30. marca 2015 podal okresnej prokuratúre žiadosť o preskúmanie postupu policajta – vyšetrovateľa podľa § 210 Trestného poriadku, v ktorej namietal prietľahy v predmetnom trestnom konaní. Sťažovateľ uvádza, že okresná prokuratúra mu odpovedala prípisom z 1. apríla 2015, v ktorom priznala prietľahy v trestnom konaní a uviedla, že trestná vec sa nachádza v štádiu pred ukončením vyšetrovania, resp. prípravného konania. Sťažovateľ namieta, že predmetné konanie však ku dňu podania tejto sťažnosti nebolo právoplatné skončené.

Sťažovateľ namieta, že predmetné trestné konanie nebolo ani po siedmich rokoch ukončené právoplatným rozsudkom vo veci samej, dokonca nebolo v tejto lehote skončené ani len prípravné konanie. V dôsledku toho sťažovateľ spolu s manželkou ani po siedmich rokoch od predmetnej udalosti nepoznajú osoby zodpovedné za smrť ich dcéry a vzhľadom na štádium trestného konania podľa neho ani nemožno očakávať skoré a definitívne, t. j. právoplatné zodpovedanie tejto otázky. Podľa sťažovateľa nie je pritom bez významu to, že v dôsledku tejto udalosti zomrel ďalší človek a niekoľko desiatok ďalších sa zranilo a bolo

hospitalizovaných. Poukazuje aj na to, že k predmetnej udalosti došlo na festivale, ktorý je najväčším hudobným festivalom na Slovensku, a preto táto udalosť, jej príčiny a osoby za ňu zodpovedné, predstavuje aj z tohto dôvodu vec verejného záujmu.

Sťažovateľ zastáva názor, že v predmetnej veci bolo porušené základné právo jeho nebohej dcéry na život a nebyť pozbavený života podľa čl. 15 ods. 1 a 2 ústavy a právo na život podľa čl. 2 ods. 1 dohovoru. Zároveň tieto práva boli porušené aj samotnému sťažovateľovi a navyše v jeho prípade došlo aj k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Sťažovateľ v tejto súvislosti poukazuje na to, že aktívna legitímácia na podanie sťažnosti v časti namietajúcej porušenie práv podľa čl. 2 ods. 1 dohovoru a čl. 15 ods. 1 a 2 ústavy jeho nebohej dcéry je daná, čo potvrdzuje nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 424/2012, podľa ktorého *„Aj napriek skutočnosti, že sťažovatelia v petite sťažnosti namietajú porušenie svojho práva na život, zo skutkovej stránky sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je z hľadiska ochrany ústavnosti možné porušenie práva na život manželky a matky sťažovateľov zo strany orgánu štátu. I keď v staršej judikatúre ústavného súdu nebola takáto možnosť jednoznačne akceptovaná, je aj v súlade s praxou ESLP, ktorý v prípadoch, ak je obeť po smrti, prijíma sťažnosti od blízkych príbuzných: manželov, detí, rodičov, súrodencov, prarodičov, dokonca synovca (Yasa proti Turecku, rozsudok z 2. 9.1998, č. 22495/93).“*.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že *„namieta porušenie základných podľa čl. 2 ods. 1 Dohovoru a čl. 15 ods. 1 a 2 Ústavy SR, ktoré zaručujú tieto práva pozostalým po zomrelej osobe, okrem iného, právo na účinné a rýchle vyšetovanie smrti ich príbuzných. Pri svojom názore sťažovateľ poukazuje na judikatúru ESLP, osobitne na judikatúru ESLP týkajúcu sa Slovenskej republiky, podľa ktorej porušenie práv zomrelej osoby podľa čl. 2 ods. 1 Dohovoru sú oprávnení uplatňovať vo svojom vlastnom mene príbuzní zomrelej osoby. Z dôvodov právnej istoty preto sťažovateľ namieta vo svojom vlastnom mene porušenie svojich základných práv podľa čl. 2 ods. 1 Dohovoru a čl. 15 ods. 1 a 2 Ústavy SR.“*.

Sťažovateľ uvádza, že z čl. 2 dohovoru *„(ktorého ústavnoprávnym ekvivalentom je čl. 15 ods. 1 a 2 Ústavy SR) a súvisiacej judikatúry ESLP a Ústavného súdu SR vyplýva:*

- *povinnosť/pozitívny záväzok štátu uskutočniť príslušné kroky (appropriate steps) na ochranu života jednotlivcov, ktoré sa nachádzajú pod jurisdikciou daného štátu a táto povinnosť sa vzťahuje na všetky činnosti, verejné aj súkromné, pri ktorých môže byť život jednotlivca ohrozený,*

- *povinnosť/pozitívny záväzok štátu zabezpečiť účinné vyšetrovanie (effective official investigation) na zistenie príčin akejkoľvek neprirodzenej smrti jednotlivcov (vrátane smrti jednotlivcov spôsobených súkromnými osobami), zistenie páchatel'ov a ich potrestanie, pričom účinné vyšetrovanie v sebe zahŕňa aj požiadavku rýchlosti (prompt),*

- *právo na účinné a rýchle vyšetrovanie, ktoré je kľúčové pre zachovanie dôvery verejnosti v dodržiavanie právneho štátu a na zabránenie toho, aby nedochádzalo k obdobným protiprávnym činom a ich tolerancii,*

- *právo pozostalých dozvedieť sa príčiny smrti a osoby za ňu zodpovedné“.*

Podľa sťažovateľa v jeho prípade a v prípade jeho nebohej dcéry tieto požiadavky zjavne splnené neboli, čo priznala aj okresná prokuratúra v prípise z 1. apríla 2015. Sťažovateľ nespochybňuje určitú skutkovú zložitnosť trestnej veci pre veľký počet poškodených a zahraničný prvok. Tieto skutočnosti však podľa neho nemôžu slúžiť ako ospravedlnenie súčasnej dĺžky konania, keďže drvivá väčšina poškodených bola v konaní opakovane vypočutá ešte do roku 2012, znalecké posudky boli vypracované a predložené v trestnom konaní najneskôr do roku 2012 a sťažovateľ bol v konaní vypočutý až po štyroch rokoch od začatia trestného stíhania vo veci.

Vo vzťahu k zahraničnému prvku v trestnom konaní sťažovateľ uvádza, že nesúhlasí s vyjadrením okresnej prokuratúry v prípise z 1. apríla 2015, podľa ktorého okresná prokuratúra a okresné riaditeľstvo nemôžu ovplyvniť lehoty, v ktorých cudzozemské orgány vybavovali dožiadania v predmetnej trestnej veci. Sťažovateľ zastáva názor, že okresná prokuratúra a okresné riaditeľstvo „*boli povinní, ak sa v konaní cudzozemských orgánov skutočne vyskytovali prieťahy (čo sťažovateľ nemá za jednoznačne preukázané), uskutočňovať úkony, ktorými by tieto prieťahy odstraňovali, napríklad opakovanými dožiadaniami - urgenciami týchto cudzozemských orgánov. Odporca 1/ a 2/ (okresné riaditeľstvo a okresná prokuratúra, pozn.) však takéto možnosti podľa vedomostí*

sťažovateľa vôbec nevyužili. V každom prípade, existencia zahraničného prvku nemôže zbaviť Dcéry sťažovateľa a sťažovateľa ich základného práva na účinné a rýchle vyšetrovanie zahrnutého v čl. 2 ods. 1 Dohovoru a čl. 15 ods. 1 a 2 Ústavy SR.“.

Podľa sťažovateľa o existencii prierahov v predmetnom trestnom konaní okrem prípisu okresnej prokuratúry z 1. apríla 2015 svedčí aj pokyn okresnej prokuratúry z 31. októbra 2014, v ktorom okresná prokuratúra požiadala vyšetrovateľa o urýchlené skončenie vyšetrovania spolu s návrhom na rozhodnutie do 15. januára 2015, „*teda pred takmer 18 mesiacmi, pričom k ukončeniu vyšetrovania a k návrhu na rozhodnutie v trestnej veci zo strany Odporcu 1/ do dnešného dňa, teda ani po takmer 21 mesiacoch vôbec (teda nie urýchlene ako požadoval Odporca 2/) nedošlo“.*

Vzhľadom na uvedené je sťažovateľ toho názoru, že dĺžka predmetného trestného konania sama osebe/bez ďalšieho (t. j. bez ohľadu na skutkovú alebo právnu zložitost' alebo správanie sťažovateľa) zakladá porušenie označených práv dcéry sťažovateľa a sťažovateľa (čl. 2 ods. 1 dohovoru a čl. 15 ods. 1 a 2 ústavy, pozn.). Sťažovateľ tiež zastáva názor, že k dĺžke tohto trestného konania žiadnym spôsobom neprispel, pretože sa riadne zúčastnil jediného výsluchu, na ktorý bol predvolaný. Uvedené zároveň zakladá aj porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vo vzťahu k právomoci ústavného súdu na konanie sťažovateľ uvádza, že pri uplatnení svojich základných práv a slobôd využil všetky právne prostriedky, ktoré mu právne predpisy na jeho ochranu predpisujú, a to žiadosť o preskúmanie postupu policajta podľa § 210 Trestného poriadku. Podľa sťažovateľa však tento právny prostriedok nemožno považovať za účinný právny prostriedok na účely § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu, že tento právny prostriedok sa v prípade sťažovateľa ukázal ako neúčinný, pretože napriek konštatovaným prierahom zo strany okresnej prokuratúry zjavne nezabezpečil urýchlenie predmetného trestného konania (t. j. reparačnú funkciu),

a tiež preto, že nespĺňa kompenzačnú funkciu a neumožňuje poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy za vzniknuté priet'ahy.

Vo vzťahu k lehote na podanie s'ťažnosti s'ťažovateľ uvádza, že túto lehotu dodržal, keďže žiadosť o preskúmanie postupu policajta sa ukázala ako bezúspešná, pretože aj po uplynutí primeranej a dostatočnej (17-mesačnej) lehoty od doručenia prípisu okresného prokurátora z 1. apríla 2015 nedošlo k právoplatnému ukončeniu prípravného konania a v predmetnej trestnej veci stále dochádza k zbytočným priet'ahom.

Vzhľadom na uvedené s'ťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. S'ťažnosti sa vyhovuje.

2. Základné právo [REDAKOVANÉ] na život a nebyť pozbavený života podľa čl. 2 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a podľa čl. 15 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trenčín, Odbor kriminálnej polície, v konaní vedenom pod ČVS: ORP-1208/1-OVK-TN-2009, porušené bolo.

3. Základné právo [REDAKOVANÉ] na život a nebyť pozbavený života podľa čl. 2 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a podľa čl. 15 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, postupom Okresnej prokuratúry Trenčín, v konaní vedenom pod spis. zn.: 1 Pv 742/09, porušené bolo.

4. Základné právo [REDAKOVANÉ] na život a nebyť pozbavený života podľa čl. 2 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a podľa čl. 15 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trenčín, Odbor kriminálnej polície, v konaní vedenom pod ČVS: ORP-1208/1-OVK-TN-2009, porušené bolo.

5. Základné právo [REDAKOVANÉ] na život a nebyť pozbavený života podľa čl. 2 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a podľa čl. 15 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, postupom Okresnej prokuratúry Trenčín, v konaní vedenom pod spis. zn.: 1 Pv 742/09, porušené bolo.

6. Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Trenčín, Odbor kriminálnej polície, v konaní vedenom pod ČVS: ORP-1208/1-OVK-TN-2009, prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

7. Okresnej prokuratúre Trenčín v konaní vedenom pod spis. zn.: 1 Pv 742/09, prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

8. [REDAKOVANÉ] sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 10.000,- EUR (slovom desať tisíc eur) od Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trenčín, Odbor kriminálnej polície, a finančné zadosťučinenie v sume 10.000,- EUR (slovom desaťtisíc eur) od Okresnej prokuratúry Trenčín, ktoré sú povinné mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

9. [REDAKOVANÉ] sa priznávajú trovy právneho zastúpenia vo výške 363,79 EUR, ktoré sú Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Trenčín, Odbor kriminálnej polície a Okresná prokuratúra Trenčín povinné spoločne a nerozdielne vyplatiť na účet spoločnosti KRION Partners s.r.o., a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. “

Výšku primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje jednak celkovou dĺžkou trestného konania, ako aj pocitmi zúfalstva, frustrácie a nespravodlivosti, ktoré zažíva spolu s manželkou z toho, že doteraz, t. j. ani po siedmich rokoch od udalosti (majúcej aj charakter veci verejného záujmu), nepoznajú osobu zodpovednú za smrť ich dcéry. „Táto udalosť drastickým a krutým spôsobom zasiahla do života sťažovateľa a jeho manželky, ktorí museli vyhľadať aj odbornú lekársku pomoc, aby sa z tejto udalosti aspoň čiastočne zotavili. Pri výpočte uvedenej sumy primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ vychádzal z priznaného zadosťučinenia v obdobných prípadoch. “

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Predmetom predbežného prerokovania sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie základných práv jeho alebo jej dcéry podľa čl. 15 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 2 ods. 1 dohovoru, ako aj porušenie jeho základných práv podľa čl. 15 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 2 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 15 ods. 1 ústavy každý má právo na život. Ľudský život je hodný ochrany už pred narodením.

Podľa čl. 15 ods. 2 ústavy nikto nesmie byť pozbavený života.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 2 ods. 1 dohovoru právo každého na život je chránené zákonom. Nikoho nemožno úmyselne zbaviť života s výnimkou výkonu súdom uloženého trestu nasledujúceho po odsúdení za spáchanie trestného činu, pre ktorý zákon ukladá tento trest.

K porušeniu označených práv malo podľa sťažovateľa dôjsť z dôvodu, že predmetné trestné konanie nebolo ani po siedmich rokoch ukončené právoplatným rozsudkom vo veci

samej, dokonca nebolo v tejto lehote skončené ani len prípravné konanie. V dôsledku čoho sťažovateľ spolu s manželkou ani po siedmich rokoch od predmetnej udalosti nepoznajú osoby zodpovedné za smrť ich dcéry.

Ústavný súd v nadväznosti na argumentáciu sťažovateľa, ktorou odôvodňuje porušenie označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru, poukazuje na to, že účelom, podstatou a zmyslom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. Ťažiskovým pojmom a komponentom tohto základného práva je to, že jeho ochrana sa uplatňuje vo veci účastníka, v jeho záležitosti. Súčasne je ústavný súd toho názoru, že uplatnenie tohto základného práva je spojené len s takou vecou (záležitosťou) účastníka konania pred súdom alebo iným orgánom právnej ochrany, ktorej prerokovanie a rozhodnutie je zahrnuté do účelu procesného poriadku, ktorý upravuje postup orgánu verejnej moci pri prerokovaní veci účastníka (napr. I. ÚS 18/06).

„Vecou samou“ v konaní pred vyšetrovateľom a okresnou prokuratúrou, v ktorom podľa sťažovateľa došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, je „trestné stíhanie inej osoby“, než je sťažovateľ, ktorý má v tomto konaní postavenie poškodeného. Trestné stíhanie sa vykonáva podľa ustanovení zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

Ústavný súd vo viacerých svojich rozhodnutiach konštatoval, že domáhanie sa ochrany práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a teda rovnako základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poškodeným v rámci trestného konania je podmienené tým, aby bol uplatnený nárok na náhradu škody v trestnom konaní, ktoré je možné za určitých podmienok považovať za konanie vo veci poškodeného (jeho záležitosti). Podľa § 46 ods. 3 Trestného poriadku poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola trestným činom spôsobená, je oprávnený tiež navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému

povinnosť nahradiť túto škodu. Podľa judikatúry všeobecných súdov, ako aj zo znenia § 46 ods. 3 Trestného poriadku je jednou zo základných podmienok na vyslovenie povinnosti nahradiť škodu, aby poškodený svoj nárok uplatnil voči určitej osobe – obžalovanému (obvinenému). Z uvedeného vyplýva, že vo veci poškodeného sa konanie začína uplatnením si nároku na náhradu škody voči určitej osobe, ktorej určitosť je vyjadrená najskôr vznesením obvinenia (m. m. I. ÚS 18/06, III. ÚS 109/06, II. ÚS 75/2010, II. ÚS 481/2013).

Trestné stíhanie v predmetnej veci začalo 18. júla 2009 uznesením vyšetrovateľa najskôr pre zločin všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1 a 4 Trestného zákona a neskôr bolo uznesením z 20. júla 2009 vo výroku opravené na prečin všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1 a 4 Trestného zákona. Dňa 8. júna 2010 bolo v predmetnej veci vznesené obvinenie [REDACTED].

Dňa 17. júla 2012 sťažovateľ podal Okresnému súdu Trenčín žalobu o ochranu osobnosti.

Dňa 10. septembra 2013 sa uskutočnil výsluch sťažovateľa, na ktorom sťažovateľ uviedol, že nárok na náhradu škody si neuplatňuje, pretože si ju uplatnil v občianskom súdnom konaní (pozri zápisnicu o výsluchu svedka – poškodeného z 10. septembra 2013, pozn.).

Ústavný súd tiež zistil, že 23. septembra 2016 bola v predmetnej veci podaná obžaloba Okresnému súdu Trenčín, pričom jej bola pridelená sp. zn. 2 T 110/2016.

Vychádzajúc z uvedeného, keďže si sťažovateľ v napadnutom trestnom konaní neuplatnil nárok na náhradu škody, nespĺňa podmienky nároku na ústavnú ochranu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ nie je aktívne vecne legitimovaný na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Pretože sťažnosť ústavnému súdu podal sťažovateľ, ktorý nie je aktívne vecne legitimovaný na podanie sťažnosti, ústavný súd dospel k záveru, že v tejto časti ide

o sťažnosť podanú neoprávnenou osobou, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Obdobne z uvedeného dôvodu odmietol ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj tú časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie základných práv podľa čl. 15 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 2 ods. 1 dohovoru, ktoré sťažovateľ uplatňuje v mene svojej nebohej dcéry a vo svojom mene, keďže jedinou argumentáciou, ktorou odôvodňuje porušenie označených práv, je, že predmetné trestné konanie dosiaľ nebolo právoplatne skončené, t. j. porušenie týchto práv namieta v spojení so základným právom na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov, ktorého ústavná ochrana spadá pod čl. 48 ods. 2 ústavy.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa obsiahnutými v petite jeho sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. januára 2017